

18 ta' Marzu, 1960

Imħallef:—

Onor. Dr. A. Magri, B.Litt., LL.D.

Henry Cannataci et.

versus

Prof. Joseph Xuereb ne.

Amministrazzjoni — Užufrutt — Eżekutur Testamentarju

L-užufruttwarju għandu d-dritt li jamministra l-beni minnu užufruwit.

Għaldaqstant, jekk testatur iħall l-užufrutt tal-beni tiegħu lil persuna u l-proprietà lil persuna oħra, u jinnomina eżekutur testamentarju u amministratur ta' dawk il-beni, malli tispieċċa l-eżekutorija d-dritt tal-amministrazzjoni jgħaddi għand l-užufruttwarju bis-saħha tad-dgawdija li kallielu t-testatur; għax dik l-amministrazzjoni kienet sospiza mhux għaż-żmien kollu tal-užufrutt, imma biss għaż-żmien li ddum l-eżekutorija.

Għalhekk ukoll, jekk dak l-užufruttwarju, wara li tispieċċa l-eżekutorija jinnomina amministratur iehor m'nflok l-eżekutur li kien hemm qabel, l-eredi proprietarju ma jistgħaxx jippriva lil dan l-amministratur mid-dritt li jamministra l-ereditħ u jippretendi li jamministra hu. U xejn

ma jiswa li hu jallega li hu, meta spicċat l-eżekutorija, sar eżekutur naturali tal-wirt; ghax huwa jibqa' dejjem prjettarju "nudo", u jibqa' suġġett għall-użufrutt.

Il-Qorti:— Rat iċ-ċitazzjoni, li biha l-atturi, wara li ppremettew illi l-attur Henry Cannataci, b'rikors tat-2 ta' Gunju 1959 prezentat quddiem is-Sekond' Awla tal-Qorti Civili, talab li, billi huwa kien wieħed mill-eredi testamentarji tal-imsemmi Enrico Cannataci, nannuh, jamministra l-assi tiegħu in sostituzzjoni tal-konvenut nomine, billi hu kien iħoss li seta' jamministra u jieħu ħsieb hwejġu aħjar minn kwalsijasi persuna oħra estranea; illi l-attur Paul Cannataci aderixxa għat-talba ta' hu h l-attur l-ieħor; illi b'digriet numru 688/59 tat-3 ta' Gunju 1959 is-Sekond' Awla ċahdet it-talba tal-attur Henry Cannataci, billi rrite-niet li ma jidherx li hemm raġuni suffiċjenti biex jiġi sostitwit l-amministratur preżenti (dok. A); taltu li, prevja r-revoka tad-digriet numru 688/59 tat-3 ta' Gunju 1959, tas-Sekond' Awla tal-Qorti Civili tal-Maestà Tagħha r-Regina, jiġi deċiż li l-attur Henry Cannataci jiġi nominat amministratur tal-assi ta' Enrico Cannataci, biex ikun jista' jamministrathom l-istess attur Henry Cannataci. Salva kull azzjoni oħra spettanti lill-atturi. Bl-ispejjeż;

Rat in-nota tal-eċċeżzjonijiet tal-konvenut nomine, li biha ssottometta illi huwa qiegħed jamminisra l-assi tal-mejjet Enrico Cannataci anki in vista tal-kunsens tat-tfal tal-istess Cannataci li għandhom l-użufrutt tal-assi ta' missierhom; oltre dan, il-beni li jiffurmaw l-assi in kwistjoni (fil-maġġur parti) huma komuni ma' Antonia Cannataci, li hija nterdetta, u li tagħha l-eċċipjent huwa kuratur, b'mod li huwa dejjem irid jieħu sehem fi-amministrazzjoni f'din l-ahħar kwalità; u illi l-eċċipjent ma jidħi lux illi taħt dawn iċ-ċirkustanzi jista', jew hu opportun li jin-bidel l-istat ta' fatt sanżjonat bid-digriet imsemmi fiċ-ċitazzjoni, li in forza tiegħu l-eċċipjent ġie nominat kuratur tal-imsemmija Antonia Cannataci, u li l-atturi ppruvaw ibiddu permezz tar-rikors l-ieħor dekretat fit-3 ta' Gunju 1959 (digriet nru. 688/1959); u illi konsegwentement it-talbiet attrici għandhom jiġu miċħuda; bl-ispejjeż;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi, kif jirriżulta mit-testment fol. 5, Enrico Cannataci ħalla lill-uliedu Giuseppe u Salvino l-użufrutt tal-beni tieghu kollha; u l-proprietà ta' dawk il-beni lit-tfal naxxaturi tal-imsemmijin uliedu; u nnomina lill-Prokuratur Legali Roberto Tabone eżekutur testamentarju u amministratur, bil-fakoltajiet necessary u opportuni li soltu jiġu konċessi lill-eżekuturi;

Illi, meta' l-imsemmi P.L. Roberto Tabone kien fi stat kważi moribond fl-Isptar St. Vincent de Paul, l-imsemmijin Giuseppe u Salvino ahwa Cannataci, b'rikors tal-15 ta' Mejju 1959 quddiem is-Sekond'Awla ta' din il-Qorti, wara li pprenmettew illi l-P.L. Tabone kien kuratur tal-interdetta Antonia armia ta' Enrico Cannataci u amministratur tal-assi tal-istess Enrico Cannataci, talbu illi fl-imsemmija kurazija u amministrazzjoni jiġi provviżorjament sostitwit għaliex il-konvenut; u l-Qorti laqgħet it-talba;

Illi l-attur Henry Cannataci, b'rikors tat-2 ta' Ġunju 1959, talab lill-imsemmija Qorti biex tinnomina liu amministratur tal-assi ta' Enrico Cannataci f'lok il-konvenut; iżda dik il-Qorti rriteniet li ma kienx hemm raġuni suffiċjenti għas-sostituzzjoni mitluba, u čaħdet it-talba; u minn dan il-provvediment qeqħdin jirreklamaw l-atturi bil-kawża odjerna;

Illi l-poter tal-amministrazzjoni kien ġie mogħti lill-P.L. Tabone fil-kwalità tieghu ta' eżekutur testamentarju bis-saħħa ta' dispożizzjoni expressa fit-testment. Il-lum, li l-P.L. Tabone jinsab mejjet, l-eżekutorija spiċċat, u d-dritt tal-amministrazzjoni tal-wirt irritorna għand l-użufruttwarji bis-saħħa tad-dgawdja li ħallielhom l-awtur tagħ-hom.— dritt li kien sospiż mhux għaż-żmien kollu tal-użufrutt, iżda, għaż-żmien biss li ddum l-eżekutorija. Għalkemm il-ligi ma tgħidux espressament, mid-dispożizzjoni jiet regolanti l-użufrutt jista', u għandu jiġi deżunt il-poter tal-użufruttwarju li jamministra l-haga suggetta għall-

užufrutt. "Il diritto di godere", jgħid Baudry, "implica quello di amministrare, perchè gli atti di amministrazione encorrono tutti più o meno all'esercizio del diritto di godimento. L'usufruttuario ha dunque il diritto di amministrare per il solo fatto che ha diritto di godere. La legge si è dispensata dal formulare questa regola in modo generali, perchè s'intendeva da sè" (Beni, no. 524). Tal-istess fehma hu Laurent (Diritto Civile, Vol. VI, no. 455);

Illi, ladarba dan id-dritt tal-amministrazzjoni, wara li spicċat l-eżekutorija, gie jinsab fl-užufruttwarji in forza tat-testment stess, u fuq talba tagħhom stess dak id-dritt gie nvestit fil-konvenut, ma għandux ikun leċitu lill-atturi li jipprivaw lill-konvenut minn dak id-dritt. Lanqas jista' jingħad li l-atturi, bħala eredi, wara li spicċat l-eżekutorija tal-P.L. Tabone, saru l-eżekuturi naturali tal-wirt, għaliex huma baqgħu dejjem "nudi" proprjetarji u suggetti għall- "užufrutt" kostitwit favur l-imsemmijin Giuseppe u Salvino Cannataci;

Illi taħt dawn iċ-ċirkustanzi ma hemmx lok li jiġu nvestiti l-eċċeżżjonijiet l-oħra tal-konvenut;

Għal dawn il-motivi;

Tieħad it-talbiet tal-atturi; bl-ispejjeż kontra tagħ-hom.

